



Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 00104-109/2019/8

Datum: 27. 6. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi z albanizacijo Velenja

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Zmago Jelinčič Plemeniti je 26. 4. 2019 preko predsednika Državnega zbora Republike Slovenije mag. Dejana Židana na Vlado Republike Slovenije naslovil poslansko vprašanje v zvezi z albanizacijo Velenja.

Odgovor Vlade Republike Slovenije

Vlada Republike Slovenije ob pregledu ukrepov vključevanja tujcev v slovensko družbo ocenjuje, da se je v Republiki Sloveniji v zadnjih desetih letih sistemsko naredilo zelo veliko.

Med ukrepi, ki jih pripravlja in skupaj z evropskimi skladi sofinancira Ministrstvo za notranje zadeve, kot pristojno ministrstvo za usklajevanje in koordinacijo nalog vključevanja tujcev, je treba najprej omeniti programe brezplačnega učenja jezika in spoznavanja družbe za državljane tretjih držav, ki imajo na področju vključevanja priseljencev osrednjo vlogo. V skladu s Skupnimi temeljnimi načeli za politiko integracije priseljencev v EU, ki temeljijo na opredelitvi integracije kot dvosmernega procesa, vključevanju in nadgrajevanju protidiskriminacijske politike, spoštovanju temeljnih vrednot EU ter spoštovanju človekovih pravic, je osnovno poznavanje jezika, zgodovine in institucij družbe gostiteljice nujno za integracijo. Omogočanje priseljencem, da pridobijo to osnovno znanje, pa bistveno vpliva na uspešnost vključevanja.

Ministrstvo za notranje zadeve je z izvajanjem brezplačnih programov vključevanja za priseljence pričelo novembra 2008. Omenjena programa so spremljali programi medkulturnega dialoga in programi informiranja.

Od septembra 2012 programi učenja slovenskega jezika in spoznavanja družbe potekajo na podlagi enotnega, javnoveljavnega programa Začetna integracija priseljencev (ZIP), v okviru katerega tečajniki spoznavajo slovensko družbo preko učenja slovenskega jezika. Program je na pobudo Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport oblikoval Andragoški center Slovenije. Brezplačnega programa se je v prvih petih letih izvajanja udeležilo že prek 6.500 državljanov tretjih držav. Programa so se udeležili državljani kar 86 različnih držav. Med udeleženci programa je bilo največ državljanov Bosne in Hercegovine, Srbije, Kosova, Severne Makedonije in Rusije. Skoraj 63 odstotkov udeležencev je bilo žensk, najpogostejša starost udeležencev pa je bila med 31 in 35 let.

Tečaje in izpite iz slovenščine so pripravili tudi na Zavodu RS za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod), ki podrobno spremlja posamezne skupine brezposelnih oseb, ki se glede na razmere na trgu dela in demografska gibanja dinamično spreminjajo in terjajo ukrepe v obliki prilagojenih svetovalnih storitev oziroma posebej pripravljenih programov aktivne politike zaposlovanja, s katerimi določenim ciljnim skupinam olajšajo vključitev na trg dela.

Za vse brezposelne osebe veljajo enake pravice in obveznosti, ki so opredeljene v Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. [80/10](#), [40/12](#) – ZUJF, [21/13](#), [63/13](#), [100/13](#), [32/14](#) – ZPDZC-1, [47/15](#) –

ZZSDT in [55/17](#)), od vseh oseb se zahteva aktivno iskanje zaposlitve, ker pa gre za izrazito heterogeno skupino, je treba nabor ukrepov in aktivnosti uskladiti z zmožnostmi in potrebami posamezne brezposelne osebe in jih vključiti v individualni zaposlitveni načrt.

Zavod se je že odzval na povečan delež tujcev iz tretjih držav, ki so prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb. Njihova vključitev na trg dela je bolj zahtevna, ker gre za vrsto prepoznanih ovir, kot so neznanje ali slabo znanje slovenskega jezika, drugačen šolski sistem, drugo kulturno ozadje, pomanjkanje delovnih izkušenj, zlasti na slovenskem trgu dela. Kot eno glavnih ovir je zavod prepoznal neznanje slovenskega jezika, ki je velika ovira pri vključevanju v zaposlitev, kot tudi ovira pri uspešni integraciji, zato osebe, pri katerih to oviro prepoznajo, intenzivno vključujejo v tečaje slovenskega jezika v okviru ukrepov aktivne politike zaposlovanja in spremljajo njihov napredek v znanju jezika. Zavod letos začel tudi s tečajem uporabne slovenščine za Albance.

Glede na našete značilnosti te skupine brezposelnih oseb, vključevanje v redne programe in aktivnosti pogosto ne bi doseglo namena vključitve, zato so na zavodu pripravili posebne programe, poleg že omenjenih tečajev slovenščine, ki so namenjeni tujcem iz tretjih držav, ki ne znajo slovenskega jezika in so brez delovnih izkušenj v Sloveniji. Preko teh posebnih programov s prilagojenim svetovalnim pristopom te osebe spodbujajo in intenzivno pripravljajo za vstop na trg dela, kar je bistven element tudi pri aktivnem vključevanju v slovensko družbo.

Število vključenih brezposelnih oseb v tečaje in izpite iz slovenščine v okviru programov aktivne politike zaposlovanja za leto 2018 in prvo polovico leta 2019:

	2018	I-IV 2019
Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja		
223/1 Slovenski jezik za tujce, stopnje I do III	478	199
223/2 Izpit iz znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika - osnovna raven	19	5
Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja za mlade		
223/1 Slovenski jezik za tujce, stopnje I do III	198	71
223/2 Izpit iz znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika - osnovna raven	2	
Lokalni programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja		
223/1 Slovenski jezik za tujce, stopnje I do III	75	31
223/2 Izpit iz znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika - osnovna raven	5	2
Vključitev brezposelnih oseb v podporne in razvojne programe		
Priprave na izpit iz slovenskega jezika		5

Vir: Zavod RS za zaposlovanje

Ministrstvo za notranje zadeve sofinancira tudi druge programe medsebojnega poznavanja in razumevanja s slovenskimi državljani na lokalni ravni, zato je objavilo javni razpis, s katerim je skušalo spodbuditi organiziranje posebnih središč medkulturnega dialoga z namenom izvajanja aktivnosti, namenjenih pomoči pri vključevanju tujcev, tako prosilcev za mednarodno zaščito, oseb, ki so to že pridobile, in državljanov tretjih držav v lokalno okolje, aktiviranju in povezovanju lokalnega prebivalstva, ki je pripravljeno sodelovati pri ustvarjanju okolja, odprtega za vključevanje, ter osveščanju lokalnega prebivalstva o vključevanju kot dvosmernem procesu.

V letu 2018 se je končal 18 mesečni projekt, ki ga je organiziralo in sofinanciralo Ministrstvo za notranje zadeve, v okviru katerega je nastal Priročnik za lažje sporazumevanje v zdravstvu. Pri njegovem nastanku so sodelovali Filozofska fakulteta, Medicinska fakulteta in Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani, Zdravniška zbornica Slovenije in Nacionalni inštitut za javno zdravje. Priročnik, ki predstavlja prvi tovrstni izdelek pri nas, je namenjen lažji komunikaciji med tujci in zdravstvenimi delavci na primarnem nivoju. Na voljo je v štirih jezikovnih variacijah:

- slovensko/angleško/francoski,
- slovensko/rusko/kitajski,

- slovensko/arabsko/farsi ter
- slovensko/albanski.

Za slabše izobražene vsebuje tudi posebne piktograme. Brezplačne izvode priročnika je poleg različnih organizacij prejelo tudi 708 udeležencev na 14 izobraževanjih "Pacient ne govori slovensko", organiziranih v letu 2017 v Ljubljani, Mariboru, Kopru, Celju, Novem mestu in Kranju. Enodnevna brezplačna izobraževanja so bila namenjena predvsem zdravstvenim delavcem in tudi ustrezno ovrednotena z licenčnimi in kreditnimi točkami.

Poleg omenjenega želi Vlada Republike Slovenije izpostaviti tudi programe za specifične ciljne skupine priseljencev, ki so namenjeni njihovim posebnim potrebam pri vključevanju v družbo, programe medkulturnega dialoga in programe osveščanja širše javnosti o pomenu migracij kot o dejavniku spodbujanja razvoja. Ti programi temeljijo na skupnih smernicah in standardih, dogovorjenih med članicami Evropske unije, ki pa so okvirni in dovolj fleksibilni, da dopuščajo upoštevanje specifik slovenskega prostora. Poleg koordinacijske vloge za zagotavljanje medresorsko usklajenega systemskega okvira, ki bi državljanom tretjih držav nudil celovito podporo pri vključevanju v slovensko družbo, pa ministrstvo tudi samo izvaja nekatere ukrepe. Na različne načine npr. zagotavlja informacije za državljane tretjih držav v zvezi z njihovim vključevanjem v slovensko družbo. Pri tem ima osrednjo vlogo spletni portal infotujci.si. V letu 2018 je bila tujcem dostopna prenovljena spletna stran www.infotujci.si z vsemi informacijami, ki jih potrebujejo za življenje in delo v Republiki Sloveniji. Spletna stran vsebuje informacije tako za tiste tujce, ki so že v Sloveniji, kot tudi tiste, ki se pripravljajo na prihod v Slovenijo.

Vlada Republike Slovenije se zaveda, da je zagotavljanje pogojev za uspešno vključevanje priseljencev v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje medresorske narave oziroma da je za to potrebno sodelovanje vseh pristojnih resorjev.

Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo in 9/18 – popr.) v tretjem odstavku 105. člena nalaga pristojnim ministrstvom, da pri izvajanju nalog vključevanja sodelujejo med seboj in z domačimi in mednarodnimi strokovnimi organizacijami, organi drugih držav in drugimi izvajalci nalog ter usklajujejo dejavnosti za hitrejše vključevanje tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje oziroma izobraževalni sistem Republike Slovenije. Za usklajevanje in koordinacijo nalog vključevanja tujcev pa je, kot že navedeno, pristojno ministrstvo.

Z namenom sodelovanja državnih in drugih organov, institucij in združenj pri učinkovitem izvajanju ukrepov vključevanja tujcev (torej širše skupine priseljencev) je Vlada Republike Slovenije oktobra 2008 sprejela sklep o ustanovitvi Sveta za integracijo tujcev. Člani sveta so predstavniki ministrstev, nevladnih organizacij in združenj občin. Naloge sveta so podajanje mnenj in priporočil k nacionalnim programom, pomembnim za integracijo tujcev, sodelovanje v postopkih priprave zakonov in drugih predpisov, ki vplivajo na področje integracije tujcev ter spremljanje izvajanja integracijskih aktivnosti, analiziranje stanja ter letno poročanje Vladi Republike Slovenije.

Poleg tega je Vlada Republike Slovenije novembra 2018 sprejela sklep o imenovanju Medresorske delovne skupine za pripravo in spremljanje izvajanja Strategije Vlade Republike Slovenije na področju migracij ter za koordinacijo aktivnosti s področja migracij. Strategija bo opredelila cilje, usmeritve in ukrepe za učinkovito upravljanje migracij v Republiki Sloveniji, med drugim tudi področje integracije.

V zvezi z **integracijo priseljencev na področju izobraževanja** Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pojasnjuje, da se v vrtcih, šolah in drugih zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v skladu z 2.a členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj, v nadaljevanju: ZOFVI) zagotavlja varno in spodbudno učno okolje, kjer je prepovedano telesno

kaznovanje otrok in vsakršna druga oblika nasilja nad in med otroki in neenakopravna obravnava, ki bi temeljila na spolu, spolni usmerjenosti, socialnem in kulturnem poreklu, veroizpovedi, rasni, etnični in narodni pripadnosti ter posebnosti v telesnem in duševnem razvoju.

Upoštevajoč zapisano, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pri vključevanju otrok, učencev in dijakov priseljencev v vzgojno-izobraževalni sistem upošteva vidik jezikovnega repertoarja vsakega posameznika, saj otrok s priseljenskim ozadjem vstopa v vzgojno-izobraževalni prostor s svojim prvim jezikom – materinščino in morebiti tudi že z določeno stopnjo znanja tujega jezika. Za doseganje ciljev vzgojno-izobraževalnega procesa je nujno, da se čim prej nauči slovenščine kot učnega jezika, če se vključuje v dvojezičnem okolju pa še italijanščino ali madžarščino. Vsak od naštetih jezikov tvori del njegove sporazumevalne zmožnosti. Slovenski izobraževalni sistem otroku priseljencu nudi v skladu s slovensko zakonodajo možnost učenja slovenščine, v sodelovanju z izvornimi državami oziroma drugimi deležniki pa tudi razvoj materinščine.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport daje sredstva tudi za delovanje krajših programov v vrtcu v obsegu 240 ur. Krajši program vrtec organizira za otroke, ki v letu pred vstopom v osnovno šolo še niso bili vključeni v vrtec (torej bodo v tekočem šolskem letu dopolnili starost šest let). Za oddelke krajšega programa, v katerem so vključeni otroci priseljencev, veljajo znižani normativi pri oblikovanju oddelka, kar omogoča intenzivnejšo obliko dela. Vključitev otroka v krajši program je za starše brezplačna.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport šolam, ki imajo vključene učence priseljence v prvem in drugem letu šolanja, nudi ure dodatne strokovne pomoči pri učenju slovenščine. Veljavna zakonodaja (81. člen ZOFVI) daje normativno podlago za zagotavljanje sredstev iz državnega proračuna tako za učenje slovenščine kot tudi poučevanje maternega jezika za priseljene učence in dijake, vključene v redno osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje.

Do okvirnega števila učencev, ki se prvo in drugo leto šolajo v Sloveniji, pridejo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport posredno, in sicer na podlagi prejetih vlog šol za financiranje ur dodatne strokovne pomoči za poučevanje slovenščine. Dodatna strokovna pomoč (v nadaljevanju: DSP) pri učenju slovenščine se priseljenim učencem, ki se prvo leto šolajo v Republiki Sloveniji, zagotavlja že od konca devetdesetih let, s šolskim letom 2010/2011 pa se tovrstna pomoč priseljenim učencem zagotavlja tudi v drugem letu šolanja.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport za vključevanje otrok prosilcev za mednarodno zaščito in otrok z mednarodno zaščito priporoča dvostopenjski model vključevanja. Pri tem izhaja iz rezultatov projektov »Vključevanje otrok migrantov v vzgojo in izobraževanje 2008–2011« ter »Razvijamo medkulturnost kot novo obliko sobivanja 2013–2015«, sofinanciranih s strani Evropskega socialnega sklada. V modelu so predstavljene različne dejavnosti, ki jih lahko ponudimo otrokom priseljencem in njihovim staršem v času inkluzije v novo jezikovno in kulturno okolje, ki vključuje socialno, jezikovno in kulturno področje.

Vključevanje v osnovno šolo (na ravni priporočila Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport) delimo na dve obdobji, t. i. uvajalnico in nadaljevalnico. Pred vključitvijo v redni pouk se za omenjene otroke priporoča organiziranje uvajalnice, ki poteka strnjeno v trajanju 20 ur, po končani uvajalnici se otroci vključijo k rednemu pouku, pri čemer jim pripada dodatna strokovna pomoč pri učenju slovenščine, priporočena je strnjena oblika izvajanja (nadaljevalnica). Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport bo na podlagi Predloga programa dela z otroki priseljenci za področje predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja (avgust, 2018) pripravilo spremembe in dopolnitve zakonskih podlag s področij začetnega učenja slovenščine ter individualnega načrta za osnovnošolsko raven.

V zadnjih novelah srednješolskih zakonov (Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju, Uradni list RS, št. 79/06 in 68/17 ter Zakon o gimnazijah, Uradni list RS, št. 1/07 – UPB, 68/17 in 6/18 – ZIO-1) je opredeljena možnost učenja slovenščine za dijake, katerih materni jezik ni slovenščina ali niso končali osnovnošolskega izobraževanja v Sloveniji. Za njihovo uspešno vključitev v vzgojno-izobraževalni sistem je na zakonski ravni urejena pomoč pri učenju slovenščine, s čimer se omogoči uspešnejše vključevanje v srednješolsko izobraževanje. Za te dijake sta vključitev v tečaj slovenščine in preizkus znanja slovenščine po Skupnem evropskem jezikovnem okviru na ravni A2 obvezna. Izvedba tečaja slovenščine za dijake je natančneje opredeljena v Pravilniku o tečaju slovenščine za dijake v srednjih šolah, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 30/18, pri čemer je za skupino 7 do 12 dijakov predvideno 160 ur tečaja s testiranjem. V kolikor pri testiranju dijaki ne dosežajo želene ravni A2, potem imajo še dodatno obveznost obiska 70 ur tečaja slovenščine, drugi dijaki pa se lahko udeležijo tega tečaja, če to želijo. V prvem šolskem letu vključitve se za te dijake, razen za tiste, ki so v zaključnem letniku, pri predmetu slovenščina ne bo evidentirala negativna ocena, temveč ugotovitev, da dijak ni ocenjen in se mu bo omogočilo napredovanje v naslednji letnik, če bo tako odločil ravnatelj na predlog oddelčnega učiteljskega zbora.

Šola ob vključitvi dijaka ugotovi njegovo znanje slovenščine s preizkusom, ki izkazuje znanje na nivoju A2 Skupnega evropskega jezikovnega okvira, po opravljenem tečaju pa preizkus ponovi. Dijakom, ki ponovnega preizkusa po tečaju ne opravijo, šola zagotovi dodatne ure, ki jih izvede do konca šolskega leta, in so namenjene jezikovni podpori predmetom izobraževalnega programa, v katerega je dijak vpisan. Dodatne ure v manjšem obsegu šola lahko izvede tudi za dijake, ki so ponovni preizkus po tečaju uspešno opravili, če bi dijaki tako želeli. Za dijake, ki niso uspešno opravili preizkusa znanja, je udeležba na tečaju in dodatnih urah obvezna, kot bi šlo za pouk. Dijaki, ki so obiskovali tečaj, so lahko v prvem letu izobraževanja neocenjeni iz predmeta slovenščina, če tako odloči ravnatelj na predlog učiteljskega zbora. Navedeno ne velja za dijake zaključnih letnikov.

Z namenom, da bi dijaki in dijakinje s priseljenskim ozadjem v najkrajšem možnem času osvojili znanje slovenskega jezika, so le-ti deležni precej večjega števila ur slovenščine v prvem letu njihove vključitve v srednješolsko izobraževanje v Sloveniji, in sicer z intenzivnim tečajem slovenščine, ki ga šola izvede v strnjeni obliki v prvem polletju šolskega leta in dodatnimi urami med šolskim letom. Tečaj se izvaja v okvirnem obsegu od 120 do 160 ur, odvisno od oblikovanja skupin in števila dijakov v skupinah. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je z namenom informiranosti širše javnosti, strokovnih in vodstvenih delavk in delavcev šol glede ukrepov na področju vključevanja in izobraževanja otrok priseljencev v vzgoji in izobraževanju v letu 2017 vzpostavilo posebno spletno stran. Da bi omogočili ustrežnejšo vključitev v program osnovne šole za odrasle, je sprejelo tudi izobraževalni program Opismenjevanje v slovenščini za odrasle govorce drugih jezikov (z dodatkom za mladoletnike - prosilce za mednarodno zaščito), stare od 15 do 18 let. V podporo pri osvajanju jezika je objavilo gradiva za učenje in poučevanje slovenščine kot drugega jezika. V teku je projekt »Krepitev socialnih in državljskih kompetenc strokovnih delavcev (2016–2021)«, ki preko programov profesionalnega usposabljanja deluje v smeri opolnomočenja strokovnih delavcev za uspešnejše vključevanje otrok, učencev, dijakov in študentov priseljencev ter otrok večinske kulture.

Poslanec je v svojem vprašanju posebej izpostavil **območje Mestne občine Velenje**. Komunikacija na Upravni enoti Velenje poteka v slovenskem jeziku. Uslužbenci upravne enote nasproti uporabnikom njihovih storitev uporabljajo slovenski jezik kot uradni jezik, v njem pa skladno z upravno-procesnim pravom vodijo tudi upravne postopke. V Upravni enoti Velenje ni zaposlenega nobenega tolmača za albanski jezik. V primeru, da stranka ne zna uradnega jezika, si lahko sama priskrbi tolmača.

Ministrstvo za kulturo je v preteklosti že prejelo nekaj splošnih pobud v zvezi z znanjem slovenščine priseljencev in predlogi ureditve tovrstne problematike, vendar s podatkom o tem, koliko teh pobud se je nanašalo zgolj na Mestno občino Velenje, ne razpolagamo.

Vlada Republike Slovenije se nadalje zaveda tudi problema koriščenja zdravstvenih storitev, in sicer na način, da več Albancev (tudi po 10) z isto kartico slovenskega zdravstvenega zavarovanja koristi zdravstvene storitve. Prav zaradi slednjega je v letu 2018 Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki je zadolžen za finančni nadzor nad zdravstvenimi storitvami, izvedel izredni-finančno medicinski nadzor v Zdravstvenem domu Velenje z namenom ugotavljanja morebitnih tovrstnih kršitev. Na osnovi analize obračunanih zdravstvenih storitev so bili pregledani primeri pogostega obračunavanja zdravstvenih storitev na eno zavarovano osebo. Pregled zdravstvene dokumentacije in primerjava z obračunanimi storitvami v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja je sicer pokazala nekatere obračunske nepravilnosti, ni pa potrdila suma obračuna zdravstvenih storitev različnih oseb na isto ZZS številko (zdravstveno kartico).

V zvezi s **konkretnim dogodkom** z dne 6. 4. 2019, ki ga navaja poslanec, Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da je Policija zoper osumljenega 26-letnega državljana BiH takoj po prijemu ob kumulativno izpolnjenih pogojih odredila pridržanje po določilih Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. [32/12](#) – uradno prečiščeno besedilo, [47/13](#), [87/14](#), [8/16](#) – odl. US, [64/16](#) – odl. US, [65/16](#) – odl. US, [66/17](#) – ORZKP153,154 in [22/19](#); v nadaljevanju: ZKP) in skladno z določili 148. člena ZKP opravila več preiskovalnih dejanj (ogledi krajev kaznivih dejanj zaradi odkrivanja in zavarovanja sledov kaznivih dejanj, zbiranje obvestil in drugih dokaznih sredstev, ki utegnejo biti dokaz v kazenskem postopku, zaslišanje osumljenega).

Zaradi utemeljenega suma storitve kaznivih dejanj Preprečitve uradnega dejanja ali maščevanje uradni osebi po II. - I. odstavku 299. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. [50/12](#) – uradno prečiščeno besedilo, [6/16 – popr.](#), [54/15](#), [38/16](#) in [27/17](#); v nadaljevanju: KZ-1), Nasilništva po I. in II. - I. odstavku 296. člena KZ-1, kjer je bilo ugotovljenih 7 oškodovancev, in Poškodovanje tuje stvari po I. odstavku 220. člena KZ-1, kjer sta bila ugotovljena 2 oškodovanca, je bil osumljenec še pred iztekom 48-urnega roka za policijsko pridržanje s kazensko ovadbo priveden k preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Celju, ki je zanj po opravljenem naroku odredil pripor, kjer se osumljenec še vedno nahaja.

Policija je v kazenski ovadbi, poleg predloga za odreditev pripora zoper osumljenega, predlagala tudi, da pristojno državno tožilstvo v kazenskem postopku poleg izreka glavne kazni predlaga tudi izrek stranske kazni izgona tujca iz ozemlja Republike Slovenije, skladno z določili 48.a člena KZ-1.

Dežurna državna tožilka je zoper osumljenega zahtevala uvedbo preiskave zaradi suma storitve dveh kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari po prvem odstavku 220. člena KZ-1, kaznivega dejanja nasilništva po prvem odstavku 296. člena KZ-1, kaznivega dejanja po drugem in prvem odstavku 296. člena KZ-1, kaznivega dejanja grožnje po 135. členu KZ-1 in kaznivega dejanja preprečitve uradnega dejanja ali maščevanja uradni osebi po drugem odstavku 299. člena KZ-1. Preiskovalna sodnica je zoper osumljenega uvedla preiskavo, ki pa še ni končana.

Ker je imel omenjeni tujec veljavno dovoljenje za prebivanje v Republiki Sloveniji, je Policija iz razlogov javne varnosti pristojnemu upravnemu organu podala tudi predlog za razveljavitev dovoljenja za prebivanje. Poudarimo naj, da obravnavani tujec ni nikoli bival v Velenju, temveč je bival na območju Slovenj Gradca, v Velenje pa je prišel istega dne, ko je izvršil opisana kazniva dejanja.

Zoper državljane Albanije je Policija v letu 2014 uvedla 1.076 prekrškovnih postopkov, v letu 2015 je uvedla 1.027 prekrškovnih postopkov, v letu 2016 je uvedla 1.016 prekrškovnih postopkov, v letu 2017 je uvedla 1.549 prekrškovnih postopkov, v letu 2018 je uvedla 1.454 prekrškovnih postopkov, v letu 2019 pa je v obdobju od 1. januarja do 29. aprila uvedla 599 prekrškovnih postopkov. Med uvedene postopke štejejo izdani plačilni nalogi in odločbe o prekrških ter pristojnim sodiščem podani obdolžilni predlogi.

Vlada Republike Slovenije ocenjuje **dosedanjo integracijsko politiko kot uspešno** in se zaveda, da je vključevanje priseljencev v družbo eden od temeljev za učinkovito izvajanje migracijske politike. Programi pomoči pri vključevanju priseljencev so tisti, ki opremljajo priseljence z znanji in veščinami in dvigujejo možnosti enakopravnega sodelovanja v družbi ter hkrati dajejo občutek pripadnosti in sprejetosti v družbi. Med ukrepi vključevanja so ključni programi brezplačnega učenja jezika in spoznavanja družbe za državljane tretjih držav, programi za posebne ciljne skupine priseljencev, ki so namenjeni njihovim posebnim potrebam pri vključevanju v družbo, programi medkulturnega dialoga in ozaveščanja širše javnosti o pomenu migracij kot o dejavniku spodbujanja razvoja.

Ustava Republike Slovenije v svojem 61. členu vsakomur zagotavlja pravico, da goji in izraža svojo kulturo in uporablja svoj jezik in pisavo. Pri tem bi radi opozorili na formulacijo: »Vsakdo ima pravico...«, kar pomeni, da se ta pravica ne nanaša zgolj na državljane Republike Slovenije. Enako velja tudi za 62. člen ustave, ki govori o pravici do uporabe svojega jezika in pisave. Gre za kulturno pravico, ki jo je v skladu s tem členom moč zakonsko omejiti le v postopkih pred državnimi in drugimi organi, ki opravljajo javno službo.

Slovenska jezikovna politika v zvezi z jeziki manjšin, priseljencev in njihovih potomcev v Republiki Sloveniji izhaja iz predpostavke, da je dobro razvita jezikovna zmožnost v prvem jeziku, ki pri ostalih manjšinah, vključno s priseljenjskimi skupnostmi, ni slovenščina, eden od temeljnih pogojev za razvoj jezikovne zmožnosti v slovenščini. Z migracijskimi procesi se tako v Republiki Sloveniji kot tudi zunaj njenih mej veča število zainteresiranih za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika. Za pripadnike manjšinskih skupnosti, romske skupnosti, priseljenjskih skupnosti in za vse druge tujce, ki prihajajo v Republiko Slovenijo in ostajajo daljši čas, je dostop do znanja (oziroma učenja) slovenščine temeljnega pomena. Z njim se lažje aktivno vključujejo v družbo in imajo pri tem enake možnosti za osebni razvoj, zaposlitev, dostop do informacij itd. kot večinski govorniki in govorke. Pri tem mora biti v okviru zakonskih in proračunskih možnosti zagotovljena tudi njihova pravica do ohranjanja in obnavljanja lastnega jezika in kulture. Republika Slovenija v svojem izobraževalnem sistemu upošteva specifične potrebe tistih otrok in mladih priseljencev, ki jim slovenščina predstavlja drugi ali tuji jezik, skrbi pa tudi za promocijo izpopolnjevanja slovenščine pri odraslih maternih govornicah, za promocijo učenja slovenščine pri odraslih, ki jim slovenščina predstavlja drugi ali tuji jezik, ter za promocijo učenja slovenščine v tujini. Spodbuja učenje in rabo slovenskega jezika na vseh ravneh ter za vse ciljne skupine. Velik pomen daje temu, da se zavedanje o polnofunkcionalnosti in uporabnosti slovenščine sproti ozavešča med vsemi novimi tujimi govorniki v slovenskem kontekstu, ki ob prihodu v Slovenijo slovenščine še ne znajo, ter da jim je omogočeno, da se lahko slovenščine kar se da hitro in enostavno naučijo.